

መሬትን ህዝብን ቅድሚያ ስልጣን

መሬት ብሱብ ዝውሃን መጽለሊ ገዛ ትሰርሐሉ፡፡ ሐሪሽካ መግንገሊ መግቢ ትሐፍሰሉ፡፡ ኩብቲ አገራዊ ተርብሐሉ፡፡ ብብዓይነቱ ናይ ስራሕ ትካላት ሃገራዊ ተፍርዮሉ መንበሪን ምዕቅብን ደቂ ሰብን እንሰላን ኢዩ፡፡ ካብ ምድሪ ኢዩ እንጌራ ዚመጽእ፡፡ ሰብ ክሐሰብ ንገራት ከመዛዘን ዝክእል ኣቦ/ኣደ ሐው/ሐብቲ ዘመድ ዓርኪ ተሳንዩ ብሐባር ኣብ መሬት ይነብር፡፡ ሰብ ክነብር መጀመርያ እግሩ ኣደልዲሉ ዝረግጸ መሬት የድልዮ፡፡ ሰብ ንመሬት ይከላኸለላ፡፡ ስለዚ ድማ ኩሉ ዝተወልደ ሰብ ካብ ቀዳሞት ወለዲ ዝወረሳ መሬት ከይትቁርመም ከይትትንከፍ ብክብሪ ተጠንቂቂ ይሕዛ፡፡ ብናይ ደገ ገዛእቲ ሐይልታት መሬት ከይትድፈር ዋናታታ፡፡ ብእምነት ተኸላኺሎም መስዋእቲ ከፊሎም ብምጽናሕ ናብ ዳሕራይ ትውልዲ የመሐላልፉ፡፡ ወራሪ ምንግስቲ ዘይናቱ ሃብታም መሬት ብወተሃደራዊ ሰርሐት ሰብ ቀቲሉ ይሕዝሞ ኣብ ልዕልን ትሕትን መሬት ዝርከብ ቅሙጥ ሃብቲ ሃገር መዝሚዙ ኣብ ናቱ ረብሐ የውዕሎ፡፡ ከም ናይ ኤርትራ ዘይተተንከፈ ሃብቲ ባሕሪ ክልተ ዓቦይቲ ወደባት ዘለዎ ሃገር ድማ ሃብቲ ባሕራ መዝሚዞም ወደባታ ንንግድን ምዕባይ ቁጠባ ሃገርም ክጥቀሙሉ ሃመም ይብሉ፡፡ ቀጺሎም ነቲ ኣብ ውሽጢ ዓደም ዝፍጠር ዕግርግር ከዝሕሉ ገጸም ኣብ መሬትና የዙርዎ፡፡ ኤርትራ ናይ ቀረባን ርሑቕን መሬታ እምበር ህዝባ ዘየድልዮም ቀደምን ሎሚን ንቅጻልን ዝምነይዎ ጸላእቲ ኣለውዎ፡፡ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዘሎ ጽላኢውን ንስልጣኑ ክብል ምስ ውሑዳት ሰዓብቲ ከም ናይ ደገ ገዛእቲ ካብ ድልየት ህዝብን ሐልዮት መሬትን ወጺኦ መጥፊኢት ሰብ ዝኾነት ማዕጾ ቤት ማእሰርትን ሰግረ ዶብን ከፊቱ መንእሰይ ተሰፋ ሃገር ቦታቲት የጽንተና ኣሎ፡፡ ነቲ ዝተረፈ ድማ ኣብ ውሽጣዊ ውግእ ኢትዮጵያ ኣእትዩ ሂወቱ የክፍሎ ኣሎ፡፡ ኣብ ማእከል ሃገር ዝነብር ህዝቢ ባቲ ሰውር ሐለዎ ጸጥታ ስለ ተጠቐዔ ካብ ኣብ ውጻኢ ዘሎ ኤርትራዊ ሐይሊ ሐገዝ ክረክብ ዓቢ ትጽቢት ኣለዎ፡፡ ኣብ ደገ ዘሎና ህዝቢ ድማ ካብቲ ከዕውትና ዝክእል ንቡር ሐድነትና ወጺእና ሐሸውሸው ክንብል ንረኤ ኣሎና፡፡ ገለ ደቂ ሃገር ድማ ዓቕሊ ኣጸቢቦም ሚዛኖም ስሒቶም ምስ ዝነፈሰ ንፋሰ ቀልባዕዕ ይብሉ ኣለው፡፡ እዚ ድማ እቲ ንብዙሐት ሰባት ዘድከመ ናይ ነዊሕ ዓመታት ኣብ ደምብ ተቓውሞ ብዘይ ተሰፋ ምጽናሕ ዝወለደ ጉዳይ ኮይኑ ሰባት ከካብቲ ዝንበርዎ ስነሐሳብ ብምልጋስ ካልእ ሐዲሽ ሚላ ክጥቀሙ ክብሉ ኣብቲ ሒማቕ ጊዜ ዝፈጠሮ ዝገደደ ብሃንደበት ካብቲ ቀንዲ መሰመርም ወጺኦም ኣብ ናይ ካልኣት ዘይጭቡጥ ተሰፋ ኣትዮም ኣብ መስኮት ተለሺኹን ተዋሰኦ ክሰርሑ ይረኣዩ ኣለው፡፡

ኤርትራዊ ሃገሩ ስለ ዝፈቱ ንድሕነት መሬቱን ህዝቡን ለይትን መዓልትን ብዘይ ዕርፍቲ በብቲ ዝጥዕሞ ኣገባብ ቃልሲ ተጠቐሙ ዓማጺ ስርዓት ኣልጊሱ ነጻ ኮይኑ፡፡ ተሰማሚዑ፡፡ ብደሞክራሲ ህዝባዊ መንግስቲ ክተክል ዝከኣሎ ይሰርሕ ኣሎ፡፡ ነቲ ሒዝናዮ ዘሎና ዓይነት ኣሰራራሐና ግን ቅጥዒ ኣይገበርናሉን፡፡ ቅጥዒ ስለ ዘየትሐዝናዮ ድማ ዓወትና ተጓቲቲ፡፡ ሕጂውን ዝሐሸ ሚላ ስለ ዘይወሰድና ብናይ ቀደምና ንጎግዝ ስለዘሎና ጉዳይና ይጉተት ኣሎ፡፡ ኣብቲ እንምነዮ ክንበጽሕ ቅነዕ፡፡ ቅሊል፡፡ ሐጺር መሰረት ዝገበረት ብመሬትን ህዝብን እትቐርቆር ኣብ ውድድር ስልጣን መሪሕነት ዘይትጥምት ናይ ስራሕ ሸማግሌ፡፡ ኣባላታ ካብ ምሁራት፡፡ ፖለቲካውያን ውድባት፡፡ ሲቪክ ማሕበራት፡፡ ምንቅስቃስ ይኣክል፡፡ ምንቅስቃስ ደቀንሰትዮ ዝተዋጽኤት ኣካል ኣቐምና ቅጥዒ ነትሕዞ፡፡ ቅድም ከኩብ ዘላቶ ሞያ

ትተአኩባዎ ትዘራረብ፤ ድሐር ክትገብር ዘለዎ መደብ ዕዮ ሰሪዓ ሰርሐ ትጅምር። ምስ ህዝባ ኣብ ነብሳ ተመርኩሳ ናይ ውሽጢ ጸላኢ ተልግሶ ነቲ ካብ ደገ ዝመጽእ ጸላኢ ድማ ከምቀደምና። ኣብ ውሽጢ ሃገር ዘሎ ህዝብን ሐይልታት ሰራዊትን ካብ ኣብ ሰደት ዘሎ ኣቦን ኣደን፣ ሐውን ሐብቱን ሂወት ዘለዎ ተሰፋ ዝሁበ ደራኹ ፖለቲካዊ ደገፍ ይጸበ ኣሎ። ብሐደ ድምጺ ኩንና ምሳኻ ኣሎና በይንኻ ኣይኮንኻን ኢልና ብግብሪ ከነርእዮ ኣሎና። ሐይልታት ሰራዊት ውን ይምልከቶ ኢዩ ኣብቲ መደብ ዕዮ ጸሚዩ ብምሰራሕ ንሱ ባዕሉ ካብ ህዝቢ ናብ ህዝቢ ምዃኑ ኣሚኑ ብብዘለዎ ወተሃደራዊ መደቡ ተጠንቂቐ ኣጸኒዑ ብምሐዝ ወተሃደራዊ ስንሰርዓት ተኸቲሉ ናይ ህዝቢ ምእዙዝ ብምዃን ነጉዲ ብረቱ ናብቲ ንብዙሕ ዓመታት ዝደሃኦ ኣረሚን ኢሳያስ ከንጎድጉዶ ከሎ እቲ ምስኡ ዘሎ ህዝቢ ድማ ጎኒጎኑ ተሰሊፉ ግብኡ ክፍጽም ዕድል ረኺቡ ከቃላጥፎ ኢዩ።

እቲ ንብዙሕ ዓመታት ካብ ውድብ ናብ ውድባት ዝነበረ ምፍንጫላት ንህዝቢ ኤርትራ ከምዘይጠቐሞ ኩሉ ነናቱ ትዕዘብቲ ኣለዎ። መራሕቲ ውድባት ይኹኑ ሰዓብተን ኣጸቢቐም ይፈልጥዎ ኢዮም፣ ቀደም ካብ ምፍንጫል ከድሕናም ዝክእል ትዕግስትን ተጽዋርነትን ኣይነበርምን ከምኡ ውን ድሕሪ ምፍንጫል ዝተፈጸመ ጌጋታት ኣሪጥም ኣብ ሐደ ከሰምርም ዝክእል ዓቕሚ ኣየጥረዩን። ከምልምዲ ብድረጃ መራሕቲ ውድባት ኣብ ነንሕድሕዶም ተኣኻኺቦም ምእንቲ ስምረት ነጥብታት ኣዳልዮም ተዛቲና ኣብ ሐደ ብጺሕና ተሰማሚዕና ኣኼባና ብዓወት ተዛዚሙ ብምባል ኣብ ሰማዒ ወሬታት የቃልሑ ነይሮም። ዕድል ረኺቦም ኣብ ሚዳ ኤርትራ እንተዝኸውን ሰፈርምን ዝገብርዎ ኣኼባን ግን ድሕሪ እቲ ዝወግልዎ ኣኼባ ጽልእን ቅርሕንትን ኣብ ጥርዚ በጺሑ መንእሰያት ኤርትራ ከካብ ዘለውዎ ኣኻኺቦም ኣብ ነንሕድሕዶ መጣፍእዎ ነይሮም። ኣብ ዓዲ እንዳማትካ ግን ኣይከኣልንዩ። ስለዚ እታ ሐንቲ ኣማራጺት ዝግደፍ ገዲፍካ ኩሉ ሰብ ዝደልዩ መሬት ትቐሰነላ ናይ ዓወት ስምረት ምግባር ጥራይ ኢዩ።

ኣብ ዓዲ ሰደት ውድባት፣ ሲቪክ ማሕበራት፣ ናይ ማስመዲያ ትካላት ይኹና ክልእ ምንቕስቓሳት ይብዘሐ ይውሐዳ ሓዘናኦ ዘለዎ ኣገባብ ቃልሲ ዘይፈላሰ ሐደ ዓይነት ንሐደ ዕላማ ዝዚ ፍጹም ዲክታቶር ንምልጋስ ኢዩ። መርኣያ ናቱ እቲ ኣብ ጊዜ ሰላማዊ ሰልፊ ሐደ ኩንካ ዝግበር ሰላማዊ ሰልፊታት ምስክር ናቱ ኢዩ። ብስም ሐደ ዕላማ እሞ ጉዳይ ህዝቢ ኣብ ክንዲ ብሐደ በበይንኻ ተጎጃጂልካ ብዘይካ ብሕታዊ ስምዒታዊ ረብሐ ናይ ብዙሐት ረብሐ ዝሕሉ ኣይኮነን። ብስም መሬትን ህዝብን ዝተጀመረ ደሞክራሲያዊ ቃልሲ ኣብ ዝሐለፈ ጉዕዞ ዝገኸነ ጉልበት፣ ገንዘብን ጊዜን ማእለያ የብሉን። ዝሐለፈ ሐሊፉ ኢዩ ከይበልና ካብ ሕሉፍ ተመክሮና ተማሂርና ሕጂ ውን መገዲ ዓወት ኣብ ቅድሚና ኣሎሞ ብምሉእ ልብናን ገጽናን ኣብ ዓድና ኣቕኒዕና ካብቲ ዘሎናዮ ምፍልላይ ወጺእና ጸገምና ዘጽብብ ሐዲሽ ምትእኻኻብ ወሲድና መበገሲ ዕዮ ገዛና ምስ መሬትናን ህዝብናን ኣላጊብና ንሰራሕ። ናይ ዓዲ ሰደት ሐድነታዊ ሰራሕ ምስ ኣብ ውሽጢ ዓዲ ዘሎ ህዝቢ ስንሰለታዊ ርክብ ምስ ተፈጥረ እቲ ኩሉ ኣደራዕ ኣብ ልዕሊኡ ዝተፈጸመን ዝፍጸም ዘሎን መንእሰይ ረዳኢ ዘይብሉ ዝነበረን ዘሎን ሰሚዑን ርእዩን ክሰዕቡዩ ምስ ሐይልታት ሰራዊትና ሐቢሩ ኣብ ልዕሊ ዓማጺ ስርዓት እሩም ቅልጡፍ ስጉምቲ ክወስድ ክእለት ኣለዎ።

ዓወት ንቕኑዕ ሐድነታዊ ቃልሰና፣

ውድቀት ንዲክታቶር ምስ ሰዓብቲ፣

ዘለዓለማዊ ክብርን ዝኸርን ንሰዓብቲ፣

ገብረዝጊ ኣፍወርቂ